

SUMMARIUM.

- I**N vim cameralis obligationis summi, & sine terminorum servatione proceditur.
- 2** Fideicommissum à debito ordinatum non impedit quin illius creditoris valde bona sub eodem fideicommissio cedentia delibere.
- 3** Si constitutus cambium ad effectum redimendi censum iura census in cambio transfundit non possunt ob contradictionem incompatibilitatem.
- 4** Debitor in forma Cameral obligatus habetur pro condonato.
- 5** Jura census in cambium transfundit, si in censu adest obligatio renovandi fideicommissum, pro cuius renovatione potest agi.
- 6** Licitus disponitio possum bonum fideicommissaria, etiam creditoris non urgent, cummodo urgere possint.
- 7** Declaratio decimo in Romana Salviani 16. Febr. 1698. coram Muto.
- 8** Jura census in cambium ut transfusa dicuntur, quae exponuntur, &c. n.
- 10** Quoties pretenditur transfuso contritus in alio exigere nequeunt usus, nisi ad metum primi contritus.

DECISIO XXXI.

IMposuerant uisque de anno 1662. Dux Gaspar, & Eques Balthasar fratres de Caffarelli censem feci. 5425. in forte favore Erfilie Monalchesque ratione sequatur pro centenario, ea praeceteris adiecta conventione, quod in casu obitus, deteriorations conditionis, aut recessus ab Urbe ipso fratum de Caffarelli, praeferunt debentibus fideicommissum ad contentamentum Erfilie creditricis.

Defunctus autem impositoribus dicti census, Dux Iohannes Petrus noscens se posse compelli ad præstationem fideicommissorum, molestias præveniendo, voluit censem extingueare, & idem simile pecuniam summam suscepit ad cambium; ad rationem tamen scutorum quatuor cum dimidio pro centenario. Iohannes Baptista Antaldo, qui ad ipsam fideicommissum sub fungens in locum creditrici dimittebat, cum cessione tunc translative, non extinguebat, quam de facto ab ipsa creditrice sic dimissa amplissima forma reportavit.

Contractu accepérunt, & insolidum se se obligarunt filii dicti Duci, & respectivè fratres de Caffarelli, contra quos tam pro fructibus, quam pro restituitione capitalis novissimè redacti ad summum scutorum 3000. mandatum exequitum Antaldo creditor reportavit: Ceterum autem Domini Michael Angelus, & Balthasar filii moderni Ducis se se opposuerunt executioni mandati, allegateis retentionem bonorum ex titulo plurim fideicommissorum, & signanter Equis Balthasari, fuit, illos non obstantibus, ab A. C. demandatio processus ad ulteriora, & quatenus opus sit, novum mandatum relaxatum contra bona dicti Equis ad formam decreti eadem die editi favore aliorum creditorum: sed delegata milie causa in gradu appellationis cum clausula suspensiva, propulsu dubium - *An fit precedendum ad legitimam, seu potius. An mandatum A. C. quod bona hereditaria Equis Balthasari fit excludendum?* & DD. mandatum esse excludendum juxta modum, hoc est quod fructus ad rationem dumtaxat scutorum quatuor pro centenario, respondebat.

A biquo eo quod validitatē resistat objectum, quod cum nullum præcessit mandatum, nullaque exequio, de mandari non poterat præcessit ad ultra; etenim fuit ad cautelam eodem tempore simul, & semel novum mandatum ex integro relaxatum, quod subfinet ut, etiamsi alii termini non sufficiunt explicitè præcedenter servati, attenta obligatione Camerali, ex cuius peculiari privilegio summarie, & fine aliorum servatione terminorum, bene præceditur, Zacc. de obig. Cam. q. 35. n. 13. Surd. dec. 44. n. 19. & in Romana census 21. Aprilis 1692. §. Et enim, cor. bo. me. Ursino.

Justitia vero, quæ ex clara obligatione resultat, obumbrari non valuit ex eo, quod omnia bona retincentur ex titulo plurim fideicommissorum, nam strictè ad bona hereditaria Equis Balthasari, contra quæ petetur exequio, cessaat quæcumque præstatio retentionis ex illius fideicommisso, dum ipmēt debitus contraxit, & prædicta ex ejus fideicommisso nullum potuit suis creditoribus prædictis in irrogare, nec illos impedit, quin ad bonis

rum subhaftationem devenirent, Rot. cor. Dunoz Jun. dec. 530. n. 14. Merl. dec. 711. n. 1. cor. sa. me. Alex. VIII. dec. 225. num. 10. & seq. in rec. dec. 325. n. 2. p. 14. & in Romana cambii 19. Januarii 1688. §. Hinc, cor. clar. me. Card. Caccia.

Quin juvet replicatio, quod census impositus à dicto Equite jam fuerit extinctus, & per consequens illius hereditatis libera remanerit, & licet extinctio facta fuerit cum receptis ad cambium ab Antaldo, qui etiam reportavit cessionem, & subingressum in iurius census, tamen cum fuerit facta translatio de cenu in cambium, & sic ad contractum omnino diversa natura, quia cum maximo hereditatis præjudicio, & sine uila precedentie necessitate & instantia creditricis de irrepetibili fuit factus repetibilis aucta etiam quantitate fructuum, id est clara novatione, & incompatibilitate subingressu suffragari non valeat, ex deductis in Romana Salviani 16. Februario proxime præteriti cor. R. P. D. meo Muto.

8 Jura census in cambium ut transfusa dicuntur, quae exponuntur, &c. n.

10 Quoties pretenditur transfuso contritus in alio exigere nequeunt usus, nisi ad metum primi contritus.

DECISIO XXXI.

IMposuerant uisque de anno 1662. Dux Gaspar, & Eques Balthasar fratres de Caffarelli censem feci. 5425. in forte favore Erfilie Monalchesque ratione sequatur pro centenario, ea praeceteris adiecta conventione, quod in casu obitus, deteriorations conditionis, aut recessus ab Urbe ipso fratum de Caffarelli, praeferunt debentibus fideicommissum ad contentamentum Erfilie creditricis.

Defunctus autem impositoribus dicti census, Dux Iohannes Petrus noscens se posse compelli ad præstationem fideicommissorum, molestias præveniendo, voluit censem extingueare, & idem simile pecuniam summam suscepit ad cambium; ad rationem tamen scutorum quatuor cum dimidio pro centenario. Iohannes Baptista Antaldo, qui ad ipsam fideicommissum sub fungens in locum creditrici dimittebat, cum cessione tunc translative, non extinguebat, quam de facto ab ipsa creditrice sic dimissa amplissima forma reportavit.

Contractu accepérunt, & insolidum se se obligarunt filii dicti Duci, & respectivè fratres de Caffarelli, contra quos tam pro fructibus, quam pro restituitione capitalis novissimè redacti ad summum scutorum 3000. mandatum exequitum Antaldo creditor reportavit: Ceterum autem Domini Michael Angelus, & Balthasar filii moderni Ducis se se opposuerunt executioni mandati, allegateis retentionem bonorum ex titulo plurim fideicommissorum, & signanter Equis Balthasari, fuit, illos non obstantibus, ab A. C. demandatio processus ad ulteriora, & quatenus opus sit, novum mandatum relaxatum contra bona dicti Equis ad formam decreti eadem die editi favore aliorum creditorum: sed delegata milie causa in gradu appellationis cum clausula suspensiva, propulsu dubium - *An fit precedendum ad legitimam, seu potius. An mandatum A. C. quod bona hereditaria Equis Balthasari fit excludendum?* & DD. mandatum esse excludendum juxta modum, hoc est quod fructus ad rationem dumtaxat scutorum quatuor pro centenario, respondebat.

A biquo eo quod validitatē resistat objectum, quod cum nullum præcessit mandatum, nullaque exequio, de mandari non poterat præcessit ad ultra; etenim fuit ad cautelam eodem tempore simul, & semel novum mandatum ex integro relaxatum, quod subfinet ut, etiamsi alii termini non sufficiunt explicitè præcedenter servati, attenta obligatione Camerali, ex cuius peculiari privilegio summarie, & fine aliorum servatione terminorum, bene præceditur, Zacc. de obig. Cam. q. 35. n. 13. Surd. dec. 44. n. 19. & in Romana census 21. Aprilis 1692. §. Et enim, cor. bo. me. Ursino.

Justitia vero, quæ ex clara obligatione resultat, obumbrari non valuit ex eo, quod omnia bona retincentur ex titulo plurim fideicommissorum, nam strictè ad bona hereditaria Equis Balthasari, contra quæ petetur exequio, cessaat quæcumque præstatio retentionis ex illius fideicommisso, dum ipmēt debitus contraxit, & prædicta ex ejus fideicommisso nullum potuit suis creditoribus prædictis in irrogare, nec illos impedit, quin ad bonis

Super Conflictu Legali.

fuit dictum in Romana census 10. Aprilis 1693. in proposito coram Reverend. Zamponi.

Vero quia pro credito cambii fuerant conventi fructus ad rationem fecit. 4. cum dimidio, quando pro censu debebantur solū ad rationem scuti. 4. existimarent DD. quod contra dictum, qui aliás fuit utilis, ex quo impedita remansit delibratio bonorum, evaderet in rata excedenti fructus debitos pro censu, nimis prejudicialis, & damnum; id est censuerunt dare modum resolutioni, quod faciliter sit locus executioni mandati ab A. C. relaxati tam pro forte, quam pro fructibus ad rationem scuti. Et ita utraque parte, &c.

R. P. D. MUTO.
Romana Castris Porciliani.

Ven. 20. Martii 1699.

ARGUMENTUM.

Ad condonatio feudi in ipsis feudi venditione debeatur prælatio.

SUMMARIUM.

- 1** IN venditione bonorum fideicommissariorum vocatus ad illa, prelatori licitator extraneo.
- 2** Que prelatori conformat voluntati testatoris.
- 3** Et est innixa summa equitati.
- 4** Autoritas doctorum, & Tribunalum si non habens contradictor, habetur pro lege.
- 5** Concesso feudo cum facultate alienandi per primum acquirentem, feudo vendito, vocatus in eo non habet ius petendi prælationem.
- 6** Secus accidit in feudi, & fideicommissis, in quibus deficit facultas alienandi.
- 7** Condominus rei juris dictionalis prelator in pari pretio emptori extraneo.
- 8** Contra veritatem est, ut jurisdictio inter plures dividatur.
- 9** Divisio territoriorum prelator ad Principem.
- 10** Prelatio maxime conveniente condonio rei indivisibilis.
- 11** Jurisdicione divisio causat dissensiones.
- 12** Test. in l. dudum 14. Cod. de contrah. empt. explicatur.
- 13** Conditoris fideicommissi licitum est ordinare, ne bona exeat de familia.
- 14** Vendito judicialis non comprehenditur sub dispositione d. l. dudum.
- 15** Id, de quo in Bullis Pontificis non fit mentio, censetur redditus sub dispositione juris.
- 16** Bulla Baronum tollit fideicommissa à die editi & Constitutionis.
- 17** Erbit ad effectum, ut creditoris sint satisfacti.
- 18** Bulla Baronum non tendit ad destructionem fideicommissorum.
- 19** Adiectum in beneficium aliquius non debet in eius odiū retrorsu.
- 20** Prelatio admittitur, quando deliberatio nondum est confundata.
- 21** Non dictum deceptus sub fide editorum, qui obtulit rei venditio, quavis aliis compareat, qui petat preferri.
- 22** Prelatio habet locum in venditione rei sub hasta.
- 23** Motu petendi prælationem pendet à quantitate prætari.
- 24** In petenda prælatione inspicitur causa petendi, non quid postea futurum sit de re, super qua petetur.
- 25** Decreto, & potestatio sub eo extensa, habentur pro uno, & contemporaneo actu.
- 26** Unicae ei oratio, que registratur ab uno verbo.
- 27** Ablationum absolutum reddit adūm conditionalē, & imperfectum.
- 28** Et ante conditionem implementum non acquiritur jus.
- 29** Confessio ita interpretari debet, ut quam manus noceat conscienti.
- 30** Fides extra judicialis Notarii nihil probat.
- 31** Maxime, si deposita fuit rebus de adū coram se gesto.
- 32** Aut si contradicat decreto per ipsum extensa.
- 33** Familiares admit idem segeti.
- 34** Testis unicuius non probat.
- 35** Pessimo prælationem debet subsequi deliberationem.
- 36** Oblatio reduta non est necessaria in petente prælationem.

37 Sed ei debet per Judicem præfigi terminus competens ad faciendum depositum.

38 Sufficiet oblatio verbalis, si licitor prælationem contendant.

DECISIO XXXII.

Porciliani Castrum cum Tenutis, & jurisdictionibus suis architissimo fideicommisso suppedituit favore ejus linea, ac descendentes masculinae in infinitum, Augustinus Senior del Nero in postremo, sub quo fato cessit, testamento condito de anno 1572. prohibens insuper quæcumque alienationem, etiam ex causa dotum, legitimæ, & trebilianæ, atque certam adiunctionem legem, seu formam alternativam illius administrationi, & gubernio per ejus successores inviolabiliter observan. Summ. Baronis Aloysii Mariæ n. 1. Cumque ultimo loco ad relata dispositiois normani, Castrum hujusmodi cum ejus Tenutis indifivis pro medietate possideretur ab eodem Barone Aloysio Maria descendente ex ipso testatore, & pro altera per Carolum Venturam, Franciscum Mariam, atque parter descendentibus, ac istorum postremorum medietas pro divisiblem eorum ære alieno contra dicto polita fuisse sub hasta publica in Congregatione Baronum, prævijs transmitione Commissarii, & affixione solitorum editorum, comparuerunt plures licitatores, major quorum, apertis cedulis, inventus fuit bon. mem. Carolus Gavotius, qui obitum sc. 71500. Sed licet antedictus Baro Aloysius Maria, tanquam condonius, & ob reciprocum fustigationem in præmonitio fideicommisso jus, & spem habens succedent in controversia medietate, protellatus fuisse, ipsum præferendum esse oblatori extraneo pro eodem pretio, Congregatio nihilominus deliberari mandavit Carolo pro dd. 71500. reservata licentia S. S. & admissa dicta protestatione, prout de jure; adversus quod d. Baro recursum petit ad Sanctissimum, obtinuitque superfedeli per menem, & quod iterum ab eadem Congregatione audiretur: verum in casum, cum Congregatio persisterit in resolutioni, denegando prælationem Baronum, ac mandando confectionem instrumenti favore Gavotii. Contra que cum iterum ex parte primi fuerit coram Judice deputato repetita protestatio, eadem rursus admisit cum clausula: *Si, & in quantum, & cum præservativa præjudicii utrinque partis, ut in prædictato Summ. n.*

6 Quamobrem edita per eundem Baronem signatura S. S. commissaria prælationis causa eidem Congregationi de votu Rotæ, desuper assumpta fuit disputatio, & prævijs deputacionibus decisionibus editis cor. bo. me. Abergato Decano sub diebus 21. Aprilis 1679. & 1. Aprilis 1680. impensis penes Modernus Settim in suo tractatu de prælatione dec. 1. & 2. latum vult votum, & ad ejus formam promulgata ab eadem Congregatione tentativa declarans, prælationem Baronii Aloysii Mario competere. Appellavit Carolus delegataque controversia bon. mem. Rondinino sub diebus 24. Januarii, & 14. Maii 1685. DD. omnibus suffragantibus responsum fuit pro confirmatione dicta sententia, prout ex decisionibus impensis penes dictum Modernum Settim in ordine 4. & quia hodiè cor. bo. mem. Rondinino suscepit, de viribus prædictarum resolutionum disputatione cum Baron. Angelo Dominico Maria Caroli successore, non ambigerunt PP. standum esse in decisio. Innegabili sanè vita fuit iterum Baronii Aloysii Marie competencia petita prælationis; cum enim Augustinus Senior del Nero hoc Castrum in familia ipsis conservari præ viribus exoptaverit, illud supponendo, ut narratur fuit, strictissime fideicommisso favore agnitionis, suorumque descendenter, cum reciproca inter ipsos substitutione Baronii Aloysii Maria unus ex illis, ac medietatis pro divisiblem possessor, qui in vim relate reciprocæ linearis separare potest alterius medietatis controversia successionem, in concilio extranei licitatoris in pari pretio præferri debet, ut probat Text. in l. 2. ff. de præv. cred. l. fin. §. quantum, ff. l. 2. & est communis tentativa, tam DD. quam Tribunalum; inter DD. siquidem Antefignatus est Bart. in conf. 19. per tot. lib. 1. quem sequitur Rocc. resp. 9. num. 7. §. Neque militat lib. 2. Fular. de subf. q. 541. n. 15. in fin. Manier. In sui præ. c. 1. de retract. vers. nam lex dudum.

Mieres de major. part. 4. q. 1. n. 138. Tiraq. de retract. lignag. in prefat. n. 43. Kaipichild de fideic. fam. nob. c. 11. nu. 484. ubi ait haec prælationem descendere ex voluntate testatoris, quia dum voluit, quod bona perpetuo in familia permaneant, voluntate etiam cenfetur, quod in casu alienationis agnitionis, qui sunt de familia, redemptio, five prelatio 2 con-

concedatur, Schettin. de jur. offer. par. 1. c. 1. sed. 3. sub pasc. c. 30. n. 6. & seq. Scrader. de feud. tom. 1. par. 8. c. 7. n. 11. Schettin. de jur. offer. par. 1. c. 3. sed. 3. n. 29. ubi etiam ampliatio venditione facta a fisco, Capyc. Larr. dec. 68. sub n. 54. Sanfelic. dec. 102. sub n. 5. Ea ratione pariter aquitativa, ut iuridictio juxta eius naturale principium cum minori vasallorum incommodo in uno remaneat in divisa, juxta monitum tex. in 6. Firmetur, vers. praeterea 8. Ducatus de prohibit. feud. alien. per Federic. & etiam quia sicuti territoria; & iurisdictiones dividere, ac terminos 9 assignate spectat ad Principem. Exeg. mandat. g. 1. c. 1. n. 4. Rota in Romana qualitas Baronialis 7. Novemb. 1663. §. Minus relevat, cor. bo. me. Emerix, quoties agitur de ore filii, ut hic naturam indivisibilis, fortius condonatio competit praelatio. Afflct. in c. 2. g. sed. res. n. 6. tit... per quos hat investitura, quem sequitur Rotenthal. de feud. cap. 9. membr. 2. conclus. glori. in fin. Et demum, ut evitentur dissensiones, quia ex causa iurisdictionis divisae de facili gliscunt inter condonatos imperantes, & subditos obsequentes, ut ratiocinatur Rof. conf. 1. 6. n. 2. & 3. tom. 1. Card. de Luca de feud. dis. 3. nu. 8. cum seq.

Absque eo, quod in eversione duplicitis titulis, praelatione concedentis, recurrir poterit tam a generali dispositionem Text. in l. dudam 14. C. de contrahend. emp. 12. lib. I. Imperatores Valentinus, Theodosius, & Arcadius correlative antiquis legibus favicrunt, quem sub colore honestatis cogendum non esse vendere proximo, & conforti, quād ad speciale famigerata Bulla Barorum edita per san. mem. Clementem inter suas 41. derogatis omnibus fideicommissis, & investituris, ut bona per illius Congregationem vendita remanere debeant apud emptorem libera, & immunita ab omnibus nexibus, vinculis, & obligationibus, sicut disponitur in eius num. 12.

Et enim in ordine ad praecepsat generalem legem, eadem hodie pariter inefficax recognita fuit ad impedientiam praelationem Baronii Aloysii Mariae, cum deneger solam praelationem proximis, & confortibus in venditione voluntaria rei alodiis, quin aliquid disponat de praelatione per fideicommissarios, praesertim Cattari jurisdictionis familiæ, petita, respectu quorum retorquetur in oppositum ratio dictæ legis, quod unusquisque suo arbitrio disponere valeat de rebus suis; nam si id licet est venditor, quare licet est non debet etiam conditoris fideicommissi, ad hoc ut bona non exeat de genere per ipsum vocato, ut discritur Knipchilt. de fideicom. famil. nobil. cap. 1. 1. num. 48. 7. vers. contrarium tamen? Et quoties, ut in hypotheti, agitur de venditione judiciali, seu deliberatione, hic causus non dicatur sub dispositione dictæ legis, quia præ ceteris non comprehendit deliberationes publica factas, teſte P. dec. 3. n. 34. & diff. 1. 7. n. 10. Palm. Nep. alleg. 3. n. 12. 8. cum seq. Sanfelic. dec. 102. n. 3. lib. 1. & latè advertunt decisiones hujus cause, nempe prima, & secunda, coram bo. mem. Rondinio, §. Nec attendere voluerit.

Bulla vero Baronum, auctoritate cuius processum fuit ad deliberationem, non subtilius ius praelationis, dum de eadem mentionem non facit, ut relicta similiiter dicatur sub dispositione juris, bene Palm. Nep. alleg. 3. for. per. & præterim n. 52. 3. 7. Et quamvis per eam sublatum fuerit vinculum fideicommissi à die editæ Constitutionis, juxta opiniōnē nuper amplexam in Romana, seu Albanen. Vinez. 5. Decembri anni præteriti, §. Potissimum vero, coram R. P. D. med. Olimo, talis derogatio succedit ad effectum dumtaxat, ut creditores satisfactionem reportarent, quod unicum, & finale motivum fuit illius editionis, ut confederat mox citata decisio in Romana, seu Albanen. Vinez, §. fin. non tamen ad tollendos effectus alias de iure provenientes ex dictis fideicommissariis, ut dixit Rota in Romana Multiplicorum super contributionis 15. Februario 1694. §. Nec subfere, coram bo. mem. Emerix. Imo licet eadem Bulla principaliiter propiciat satisfactionem creditorum; secundariam tendit ad confirmationem fideicommissorum, ex demandatis subrogationibus, & investimenti, aliisque dispositionibus in beneficio fideicommissario, juxta animadverba per Rot. coram Cerr. decision. 8. 3. numer. 6. cum seqq. in Romana censu 26. Junii 1684. §. Neque 2. & in Romana pecunia 22. Martii 1688. §. final. coram bo. mem. Emerix Decano, ubi decisiones hujus causa referuntur.

Quod magis debita agnoscitur Baroni Aloysio Maria hismodi praelatio, cum ipse sit condonius hujus Cattari jurisdictionis, atque possessor pro iudicio mediatis cum iure votacionis fideicom. alterius; jurisdictionalis quippe rei qualitas pro iudicio possesse, de iure operatur, ut confisi, seu condonius præferri debet extraeo in pari pretio, ut egregie tradit Bald. in l. 1. n. 8. C. qui seq. facit, quem sequitur Rof. res. 99 sub n. 9. & seqq. Fab. de Ann. seq. 1. 5. ad med. Biloct. cond. feud. 29. n. 7. Capyc. Galeott. in addit. ad contr. 53. sub n. 27. cum seq. lib. 1. Mans. consult. 336. num. 20. cum seq. de Marin. quid. resol. lib. 2. c. 261. n. 15. Barbat. de fideic. par. 2. c. 7. n. 37. Capiliane. de Baron. lib. 1. pragm. 1. n. 145. Donad. de renunc. lib. 2. cap. 26. n. 27. cum seq. Merl. de pign. lib. 2. q. 37. nu. 6. Oter. de

nam exinde argui non licet, Constitutionem substituisse praelationem aliquoquin debitat R. Cameræ, ed quia cum in Congregatione Baronum sapientiis vendantur bona non jurisdictionalia, in quibus R. Cam. cum non habeat dominium directum, prælationem de iure non assequitur ratio Constitutionis ex fuit, ut in hoc casu Commissarius Cameræ, si volueret, posset inter oblatores comparere; alia id adjectum in beneficium Cameræ, ipsius Principis 19. retrorsusque inodium, eamdem orbando prælatione de jure competente, quod præjudicium nullis dicendum non est; Rota in Coloniae præcedentia super bono jure 4. Junii 1696. §. Dicitur 3. coram me, in nullius, seu Senogallieni, honorum 13. Maii subsequenti anni, §. Vt ergo nec vfa/fut, pariter coram me; indeque videmus, quod Commissarius, quoties habet ius prælati, namquam ut licitator comparet, sed petit prælationem pro eodem pretio; sicuti nuper contigit in venditione Civitatis Albiani, in qua Commissarius nec licetavit, neque cedulam obtulit, sed aperte cedulis aliorum oblatores, peccat, ac obtinet præterit.

Mindis obistente, quod in §. 12. eiusdem Bullæ determinatur, quod bona per Congregationem vendita remanere debeat apud emptorem libera, & immunita ab omnibus nexibus, vinculis, & obligationibus; id equidem non impedit prælationem, quoties, ut in præfenti Baro Aloysius Maria non comparet post prælationem perfectam, & jus emptori queatsum, petendo retractum; sed ex adhuc integra, & delibratione nondum consumata, neque dominio cum libertate in oblatores translato, quo namque causa innegabili redditus prælatio, ut in similibus terminis substatione honorum fideicommissariorum vigore Aut. res quæ, Capyc. Larr. consult. 28. nu. 8. in fin. Polthom. de subf. impedi. 36. n. 12. cum seq. ibique Cenaf. vers. 8. declarat. Sanfelic. dec. 104. n. 19. & in prima decisione hujus causæ coram bo. mem. Rondinio §. Minus relevat, ubi in §. seq. exuberanter collit præsuppositum absurdum violations fieri edictorum continentium, quod delibratio fiat majori oblato cum magno præjudicio debitoris, & creditori, ex quo oblatoe retrahuntur a licetando, quia cum hanc omnia intelligentiam ad formam iuris, nullum se dicere potest deceptum; nam vel scivit, aut scire debuit, quod poterat de jure fideicommissariis, & condonius prælationem petere ut præcisus huic objecto responderit Sanfelic. dec. 103. n. 9. lib. 1. & si alia id admittetur, sequenter, quod prælatio locum sibi vindicare non poterit in venditione rei sub haifa publica, contra vertionem, & communiorum fententiam, de qua ultra Sanfelic. ubi supra n. 3. Schettin. de jur. offer. par. 1. c. 3. sed. 3. n. 29. vers. in specie, Armean. dec. 144. n. 38. vers. & non solum & simplex prælatio competens ante venditionem, & in ipso actu consumata, non est apta tale producere absurdum, cum oblatoes faciant illi posse, quām verba perdere, imo ut tradit Pacion. de locat. c. 19. n. 20. oblatoes potius incitantur ad magis rigorofum, & excessivum præsum offerendum in benevolentia creditorum, ne alter motuum habeat petendi prælationem pro eodemmet pretio,

23 cum totum confitum petendi, vel admittendi prælatioem utriusque actus, habita signanter relatione ad decreto Congregationis, & ita dubio interpretari debet, ut quā minus noceat confitenti, Rot. in rec. dec. 443. n. 3. par. 1. dec. 191. n. 5. par. 11. dec. 174. n. 7. cum seq. par. 17. & in Pilauren. hereditatis 1. Decemb. anni præteriti, sub §. quin sterum, coram me.

Pariter nec adveniente, quod fideicommissarius per medium hujusmodi prælationis non acquirat bona fideicommissio, sed liberè pro fmetropio, quasi quid id est certe in his terminis favor fideicommissi, dum statim, ac fideicommissarius præterit obtinetum cum hoc titulo fideicommissi, potest bono pro libato alienare, nec tenetur illa re incorporate fideicommisso; quoniam leges nostræ, ac communis schola DD. in hac materia prælations solūm respiciunt, an si qui comparet ad eam petendam, habeat iustum, & rationabilem causam petendi, non autem quod ille postmodum de ea re sit facturus, signanter in hac specie prælationis, ubi prospicit etiam ipsi fideicommissario agnato, ne in castro gentilicio revullasset, vel contritas apicula majorum imagines, ad dictamen sequitatis superius ponderat, atque defusumptæ ex censura T. ext. in l. lex ea.

Merl. dec. 137. n. 2. cum seq. & in rec. dec. 328. nu. 6. & 7. par. 17. & contradic. resolutioni Congregationis, subf. quoquato decreto per ipsum testem extenso in calce citationis, ut defruat, seu erroneam demonstret eis fidem, vel in concurvo potius stari debet dd. decreto, & resolutioni, Rot. in rec. dec. 324. n. 11. par. 14. & dec. 211. n. 22. par. 15. Alter vero testis nuper examini formalis suppositus nil pariter concludit; nam ultra maximam exceptionem fami.

- familiaritatis, & servitii actualis, quod praestitit Carolo & praefat hodierno Baroni Gayotto, qua fidem eidem 33 admittit, Rot. in rec. 132. n. 6. cum seq. par. 15. in Cœfenanten, immisionis 4. Julii precedentis anni & omis. enim cor. R. P. D. meo dell' Olmo, & in d. Pisaurens. hæreditatis cor. me si. eò minus existimarentur, remanet in suo dicto singularis, & unicus, qui nihil similiter probat, text. 34 in c. licet de testib. Rota cor. Seraph. dec. 1191. n. 2. & in rec. dec. 73. n. 16. par. 19. & in omnem causam neuter ex d. testibus destruit assumptum, quod procelitate facta contextu, & inconvenient in actu deliberationis, dum licet inquiet, quod post promulgata deliberationem intercesserit aliquod temporis spatium, antequam pro parte Baronis Aloysii Mariae fieret protestatio; supponunt tamen, quod negotium tunc non fuerit, absolutum, sed in superius retentum usque ad adventum ipsius Baronis; nam instante Mauricio Girbaldo Baronii Aloysii Mariae procuratore se velle nra cum eodem Barone protestari, datum fuit à Congregatione ei tempus ad arcendum ipsum Baronem, quo pererto facta fuit petitio prælacionis, & protestatio, eaque infra in ipsa resolutione delibera-tionis, & in decreto subsequenti; quapropter negari non potest prælacione in petita suffit re integra, & ante quodcum perfactus est Gavotto, cum in hac materia prælationis necessaria non sit individuabilitas actuorum, minime que requiritur, quod eius petitio precedat, imo subequi debet deliberationem, cum non nascatur, nisi postquam innovit pretium una cum pacis, que ante sciri non poterant, Sip. Theod. alleg. 52. n. 19. Bonden. collat. l. 15. n. 11. Post. in add. ad tradi. de subf. impedit. 36. n. 6. & 16. Larea dec. Granaten. 79. n. 7. Sanfelic. dec. 268. n. 12. & 13. Demum opponi nec valuit Baronem Aloysium Mariam non comparuisse cum cedula bancaria, quoniam obligatio veniendi cum hac cedula obtinet dunctaxat locum in licitatoribus, utrumque qui optimè ipsi secum statuerat valent, quo pretio expedita fidei temere compare, antequam veniant ad licitandum; non autem in habitibus ius prælationis, qui non se determinante valent, si bini expediat uti jure prælationis, nisi apertis, & manifestatis schedulis oblationum, ex traditis Bonden. collat. legal. 45. n. 36. l. 1. & 22. cum leg. lib. 1. Sanfelic. dec. 111. num. 13. lib. 1. & congruum tempore arbitrio Judicis indulgen. esse ei, qui prælationem petid ac facendum depositum, monet. Cruf. 37. de jure offer. c. 1. n. 5. Capitulacio de Baron. lib. 2. cap. 3. n. 13. Quod id ipsum obtinentum fuit in presenti; nam Papa ad supplicationem ipsius Baronis Aloysii Mariae concessit mente Tyberis decurrens medium inter territorium Otricolani, & territorium Civitatis Hortanae a viginique anni citra ruris Otricolanae. Ripas verius deflectentes aspidia, ac latenter earum corrosione plurimas fecisse alluviones in beneficium prædiorum consenserunt aduersus territorio Hortanae Ripas; quas terras paulatim adjectas præstat seminarium; alisque concernunt agroti, quo facta necessarium non fuit formaliter depositum, sed facta suis propriis verbis. Gabriel. conf. 36. n. 64. lib. 1. Carl. de jure offer. c. 12. n. 4. & 5. & firmant de ciones hujus cause, eisdem que allegatis eadem Rota seu Portuen. Tenutur super fructibus 17. Junii 1679. confirmata 10. Januarii subsecuentes anni utrobius §. fin. cor. R. P. D. meo dell' Olmo.
- Et omnibus DD. suffragantibus, utraque parte audita, responsum fuit.

R. P. D. MOLINES.

Narnien. seu Hortana.

Lun. 18. Junii 1696.

ARGUMENTUM.

Alveus à flumine relitus cui acquiratur.

SUMMARIUM.

1. Testibus formiter examinatis, & nullam exceptionem habentibus est fides præstata.
2. Terrenum paulatim, & sine sensu per alluvionem auctum agri vicini, & cohærentibus, remanet in dominio dominorum eorumdem agrorum.
3. Insula per alluvionem facta acquiritur per eos, qui habent prædicta viciniora fronti ipsius insule.
4. Ut insula dicatur terrenum per alluvionem coacervatum, que exsurgunt, & n. 5.
5. Qualitas insule ex quibus excludatur.
6. Magis est deferendum Testibus verisimilitudinibus deponentibus.
8. Verisimilitudo est species veritatis.

- Text. in l. aded. 7. §. 1. ff. de acquitend. rer. domit. ubi Gajus ait: Quidquid per alluvionem agro nostro flumen adjectis, sive genitus nobis acquiritur; ita autem per alluvionem adjecti videtur, quod ita paulatim adiiciere, ut intelligere non possumus, quantum quoquo temporis momento adiiciatur, & concordat Textus in leg. maritius 38. ff. eodem, & §. Preterea in istis de rer. diuis. traduntque Bart. in tradi. de fluminis verb. adjectis, & verb. acquiritur, & verb. per alluvionem, Aym. eodem tradi. cap. 3. §. 1. nu. 1. & seqq. Ial. conf. 146. lib. 1. & conf. 126. lib. 4. per tot. Cor. conf. 191. lib. 3. Vals. de emb. quest. 16. nu. 10. Pecc. de aquaducti. lib. 2. cap. 11. quest. 15. nu. 19. & latiori calamo Arias de Mea var. resol. lib. 2. cap. 42. numer. 1. & per tot.
- Non obstante unico objecto, in quo sicut totum praesentis causa momentum, quod certe aliis testibus inducit à Canonico Vituum, & litis conforto, afferant hujusmodi terras, utpote ab aquis undique circumdatas, formam insulae accepisse, ac proprie ad illos, tanquam habentes prædia vicinioria fronti ipsius insulae, jure dominii pertincent, ad Text. in dili. I. aded. 6. in i. insula vers. quod si alteri parti, ff. de acquir. rer. domit. & in l. insulae, ff. cod. §. Insula infinit. de rer. diuis. Bartol. in tradi. de insula in verb. communis facta, nec insula offic plus, & in figura e. 3. cod. Gob. in tradi. de acq. quest. 2. nu. 18. Pecc. de aquaducti. cap. 4. quest. 8. num. 1.
- Quandoquidem multipliciter visum fuit removere, & ex eo quidem primo, quod propriè loquendo insula est terra repleta in flumine natâ, quam aqua undique circumfluit, ad Text. in §. Insula infinit. de rer. diuis. ubi Glos. ff. de acquir. insula, & Myng. alisque sorientes, & quiem plena, ac reali circumfusione, per quam terra in media per fluminis apparet, diu superemines remaneant, Bart. de insul. in verbis in flumine nata Aym. de alluvion. cap. 14. numer. 6. lib. 1. Neuter autem ex duabus posterioribus modis convenit terris, de quibus est contentio; nam illa antequam apparuerint in formam insulae, non erant alveus ab eodem derelictus; nec minus, ex colluvione aquarum facta, sive locus eminens supra alveum, & deinde ex alluvione austus, sed proprie adaptatur primus modus; Nam ex serie facti à testibus seminarium comprobata, Summario numer. 1. & 2. habetur, quod antequam succederit anno 1686. aquarum excrescencia, terrænam controversum erat ager beneficii alluvionis acquisitus prædicti Hortanis, ac proprie eti sublegata memorata inundatione, aqua hinc deinde declinabilius, idem terrænum fluvio circumfusum apparuit, non ex hoc tamen hujus generis insula acquisita fuit Dominis prædiorum, qui ripas habebant propiores, sed continuavit in possessione, ac dominio Hortanorum, quorum antea fuerit, iuxta relationem dispositionis Textus in l. qui ager cum qua concordant, §. Insula veri. final. infit. de rer. diuis. ibi. Quod si aliquæ ex parte divisum sit flumen, deinde infra unitum, agrum aliquem in formam insulae redigatur, ejusdem permanentis ager, cuius, & fuerit, & Text. id. 1. Cod. de alluvion. & patud. ubi. & cum fluxus priori aere de relido, alium sibi facit, ager, quem circuit, prius domini monet, & in leg. 1. Item si omnis, ff. de flumin. & tradunt Aym. de alluvion. lib. 1. cap. 24. numer. 7. Cyriac. contrav. forens. 376. num. 11.
- Hinc consequenter non aduersantur testes inducti per possidores agri Otricolani, quatenus deponunt, controverias Terræ appurasse in formam insulae, imo esse ratione terræ insulam, cum ratione annis circumfluentia, recte hac insulæ denominatione nancipari valeant; non tamen de illis insulis secundi, & tertii generis, de quibus loquitur Text. in dili. leg. Ager, ff. tribus; quaque acquiruntur dominis insubentibus prædia eidem proxima, sed de illis primæ speciei, qua non exunt à possessione dominiorum, quibus antecedenter jure dominii quæsita fuerunt, ex superius firmatis.
- Aliquæ eo quidem attendi mergerit assertio septimi testis Canonici Vituum, quod principiam Terrenum controversum assumptum formam insulae, erat alveus fluminis; quoniam ipsius dispositio convincit manifeste erroris ex depositione alliorum tellium ejusdem Vituum, dicentium, ante prædictam aquarum excresciam, alveum fluminis suffit in eo loco, ubi decurrebat canalis, seu ripa; postea proprie agros Hortanenses quo sit, ut stante hac tellium contrarieate, nevis credendum est, cum unus adimit fidem alterius, Farinac. de ref. quis 65. nu. 2. 10 Rot. dec. 147. num. 4. par. 19. dec. 8. num. 26. decif. 327. num. 13. & dec. 709. num. 19. pari. 12. recent. & decif. 72. n. 20. par. 19.
- Que madmodum nec fuit eisdem testibus exhibita fides in eo quod ajunt, insulam prædictam efformata fuisse ex Terris Otricolanis in aliis fluminis, vi, & impetu aquarum alportatis, ut ex Summario Canonici Vituum numer. 4. quoniam ultra quod testantur de eorum credulitate, sicquicunque nullum probationis genus constitunt, Rot. coram Buratt. decif. 513. num. 18. & recent. decif. 397. II. nu. 10. par. 19. habent contra te tam acceffum A.C. quam ipsum dictum, ex quibus appareat justificatum, quod Terrenum, ex quo dicitur confitata insula, fuerit simpliciter arenosum, & è contra ripas fluminis Territorii Otricolani esse Terræ sativas; ex quo evitatur assumptum, quod Terræ controversia impetu aquarum separata, efformaverit sepe d. insulam in alveo fluminis; ac ita

